

Кәсіптік стандарт: «Көлік түріне қарамастан жолаушылардың жүктерін немесе багажын тиеу және түсіру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) Көтергіш-көлік машиналары – жүктер мен адамдарды тік, көлденең және көлбеу жазықтықта зауыттар, құрылыс алаңдары, порттар, қоймалар және т. б. шегінде салыстырмалы түрде қысқа қашықтыққа жылжытуға арналған машиналар (құрылғылар) ПТМ өнеркәсіпте, құрылыста, көлікте, тау-көн ісінде және т. б. Көтеру-тасымалдау және тиеу-түсіру жұмыстарын механикаландырудың негізгі құралы болып табылады ауыл шаруашылығы.
 - 2) Тиеу-түсіру жұмыстары – оларды тиеу немесе түсіру мақсатында әртүрлі жүктерді көтеруге бағытталған шаралар кешені (қолмен де, мамандандырылған техниканың көмегімен де, мысалы, жүк көтергіш кран немесе тиегіш).
 - 3) Ілмек – соңғысын көтергіш құрылыспен қосу мақсатында Жүкті көтеру және жылжыту процесінде орындалатын технологиялық операция.
 - 4) Көлік құралы – адамдарды және/немесе жүктерді тасымалдауға арналған техникалық құрылғы. Жүк көтергіш және жүк көтергіш құрылғылардан айырмашылығы, көлік құралдары, әдетте, салыстырмалы түрде алыс қашықтыққа тасымалдау үшін қолданылады.
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
 - 1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Көлік түріне қарамастан жолаушылардың жүктерін немесе багажын тиеу және түсіру
5. Кәсіптік стандарттың коды: H52240046
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - H Көлік және қоймалау
 - 52 Жүктерді қоймаға қою және қосалқы көлік қызметі
 - 52.2 Қосалқы көлік қызметі
 - 52.24 Жүктерді көліктік өңдеу
 - 52.24.0 Жүктерді көліктік өңдеу
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Көлікте тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастырумен және жүзеге асырумен айналысатын жұмысшылар мен мамандарға функциялардың, кәсіби міндеттердің, іскерліктер мен білімдердің талаптарын қамтиды
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру жөніндегі маман - 5 СБШ-нің деңгейі
 - 2) Кран машинисі (краншы) - 4 СБШ-нің деңгейі
 - 3) Көліктегі тиеу және түсіру қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 4) Тасымалдаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру жөніндегі маман»:			
Топтың коды:	1324-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген ҚК Жұмыс өндіруші (прораб)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1324-0-014 - Жүкті тиеу-түсіру жұмыстарының мастери 2144-9-004 - Өндірістік процестерді механикаландыру және автоматтандыру жөніндегі инженер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Механикаландыру құралдарын қолдана отырып, тиеу-түсіру жұмыстарының орындалуын ұйымдастыру 2. Механикаландыру құралдарын қолдана отырып, тиеу-түсіру жұмыстарына жедел басшылық жасау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Механикаландыру құралдарын қолдана отырып, тиеу-түсіру жұмыстарының орындалуын ұйымдастыру	Дағды 1: Тиеу-түсіру жұмыстарын орындауды ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген талаптарға сәйкес механикаландыру құралдарын қолдана отырып, тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыру. 2. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу тәсілін таңдау. 3. Көлік құралдарының, машиналардың тиеу-түсіру операцияларына орналасуын жоспарлау, ұйымдастыру және қадағалау. 4. Өндірістік процеске сәйкес Персоналды ұтымды орналастыруды жоспарлау және жүргізу. 5. Тиеу-түсіру жұмыстарының ауысымдық және тәуліктік жоспарларын жасау және олардың орындалуын бақылау. 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау үшін қажетті машиналармен, Механизмдермен және персоналмен қамтамасыз етуді ұйымдастыру. 7. Көлік құралдарына, машиналар мен механизмдерге қызмет көрсету және жөндеу кестесін жоспарлау. 8. Схемаларды, сызбаларды, технологиялық құжаттаманы оқыңыз. 9. Тиеу, түсіру фронттарының техникалық жай-күйін ескере отырып, тиеу-түсіру жұмыстарының ритағын жоспарлауға қатысу. 10. Жүктерді Тиеу, түсіру және сұрыптау фронттарының жұмыс ритағына талдау жүргізу. 11. Қазіргі жүк ағындарын зерттеу. 12. Әр Өндірістік учаске бойынша тәулігіне немесе ауысымына жүк тасымалы бойынша жұмысты талдау. 13. Жүк түсіретін құрылғылардың түрі мен жарамдылығын анықтаңыз. 14. Қажетті құжаттаманы қолданыстағы стандарттарға, нұсқаулықтарға және нормативтік құжаттамаға сәйкес ресімдеу. 15. Ақпараттық жүйелерде жұмыс істеу.

Білімдер:

1. Тиеу-түсіру жұмыстарының типтік технологиялық процесі.
2. Өндірістік учаскенің өндірістік қуаты.
3. Тиеу-түсіру жұмыстарында қолданылатын механизмдер мен машиналар.
4. Машиналар мен механизмдерді пайдалану ережелері.
5. Жүктерді тасымалдау ережелері.
6. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу, жүктерді жылжыту және төсеу жөніндегі қағидалар мен нормативтер, оның ішінде тиеу-түсіру жұмыстары және жүктерді орналастыру кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар.
7. Тарно-дана жүктермен жұмыс жүргізу қағидалары.
8. Жүктерді өлшеу ережелері.
9. Тауарлардың номенклатурасы, қасиеттері, таңбалау белгілері.
10. Ұжымдық және жеке қорғаныс құралдары.
11. Ақпараттық технологиялар негіздері.
12. Тұлғааралық қатынастардың негіздері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:

Көтеру-тасымалдау және қайта тиеу машиналары мен механизмдерін тиімді пайдалануды қамтамасыз ету

Машықтар:

1. Әрбір өндірістік учаскенің қажетті материалдармен, машиналармен, механизмдермен, жүк қармайтын құрылғылармен және автокөлікпен қамтамасыз етілуін бақылау.
2. Өндірістік учаскелерден қажетті қосалқы бөлшектер мен материалдарға өтінімдер қабылдау.
3. Жүк операциялары, Механизмдер, машиналар және жұмыс күшін пайдалану кезінде көліктің тоқтап қалу нормаларының орындалуын бақылау.
4. Механизмдердің, машиналардың және жұмыс күшінің учаскеден учаскеге ауысу процесін реттеу және бақылау.
5. Жұмыс барысында бұзушылықтарды жою және алдын алу бойынша шаралар қабылдау.
6. Көтеру-тасымалдау және қайта тиеу машиналары мен механизмдерінің бақылау аспаптарының көрсеткіштерін тексеру.
7. Көтеру-тасымалдау және қайта тиеу машиналары мен механизмдерінің бөлшектерінің ақаулары мен мерзімінен бұрын тозуын анықтау.
8. Киюге болатын радиобайланыс құрылғыларын пайдаланыңыз.
9. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз.
10. Жұмыста неке жағдайларының есебін жүргізу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты орындау үшін қажетті көлемде тиеу-түсіру жұмыстарын орындау жөніндегі нормативтік-техникалық және басшылық құжаттар. 2. Тиеу-түсіру жұмыстарында қолданылатын механизмдер мен машиналар. 3. Машиналар мен механизмдерді пайдалану ережелері. 4. Қызмет көрсетілетін Көтеру-тасымалдау, қайта тиеу машиналарының, механизмдер мен құрылғылардың мақсаты, құрылымы, жұмыс принципі, жүктеменің шекті нормалары. 5. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар. 6. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде тиеу - түсіру жұмыстарын орындау кезіндегі электр-және өрт қауіпсіздігі қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Механикаландыру құралдарын қолдана отырып, тиеу-түсіру жұмыстарына жедел басшылық жасау</p>	<p>Дағды 1: Жүктерді тиеу және түсіру бойынша нұсқаулық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктердімақты тиеуді және түсіруді қамтамасыз ету. 2. Жүктердің келуі мен келуі туралы ақпарат алыңыз. 3. Диспетчерлік қызметпен байланыста болыңыз. 4. Тиеу-түсіру жұмыстарының орындалу барысын бақылау. 5. Тәулік кезеңдері бойынша тиеу және түсіру кезінде жүктердің болуы, жүк өңдеу жоспарының орындалу барысы және механизмдердің жұмысы туралы жоспар-кестені жүргізу. 6. Механизмдер мен машиналардың жұмыс істемеу себептерін анықтаңыз. 7. Жұмыс барысында бұзушылықтарды жою және алдын алу бойынша шаралар қабылдау. 8. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде жүктерді орналастыру және бекіту схемаларын пайдалану. 9. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындауды ұйымдастыру кезінде радиобайланыстың киілетін құрылғыларын пайдалану. 10. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалану. 11. Жұмыста ақау жағдайларын, өндірістік жарақаттану жағдайларын, тәулік кезеңдері бойынша тиеу және түсіру кезінде жүктің болуын есепке алуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау жөніндегі нормативтік-техникалық және басшылық құжаттар. 2. Ауыстырылатын жүктің атауы, салмағы, таңбалау белгілері. 3. Жүкті тиеу, түсіру және ілмектеу ережелері мен тәсілдері. 4. Жүк үй-жайларының құрылысы, ыдыстың түрлері, жүкті буып-түю және таңбалау, жүктерді бөлу тәртібі. 5. Қоймалардың, жүктерді тиеу және түсіру орындарының орналасуы. 6. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі қағидалар. 7. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде электр, Өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік қағидалары. 8. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау барысында сигналдармен алмасу тәртібі. 9. Кәсіпорынның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Кәсіпорын аумағындағы жол қозғалысы ережелері мен қозғалыс сызбалары.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Тиеу-түсіру жұмыстарының орындалуын бақылау</p>	<p>-</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген талаптарға сәйкес тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуді бақылау. 2. Қарамағындағыларға өкімдер, нұсқаулар беру, олардың тиісінше орындалуын бақылау. 3. Өндірістік процестің бұзылу себептерін анықтау, жою және алдын алу. 4. Өкімдер кітаптарын жүргізу және орындаушылардың назарына кәсіпорын басшылығының тапсырмаларын, бұйрықтары мен өкімдерін жеткізу, сондай-ақ олардың тиісінше орындалуын бақылау. 5. Тиелмеген вагондар, машиналар мен механизмдердің тоқтап қалуы туралы анықтама жасау, әкетілген жүктің және әкетілмеген қалдықтардың есебін жүргізу. 6. Сіздің басшылығыңыздың алдында бір тәулікте немесе ауысымда орындалған жұмыс туралы есеп беріңіз. 7. Қажетті құжаттаманы қолданыстағы стандарттарға, нұсқаулықтарға және нормативтік құжаттамаға сәйкес ресімдеу. 8. Ақпараттық жүйелерде жұмыс істеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиеу-түсіру жұмыстарының типтік технологиялық процесі. 2. Өндірістік учаскенің өндірістік қуаты. 3. Тиеу-түсіру жұмыстарында қолданылатын механизмдер мен машиналар. 4. Машиналар мен механизмдерді пайдалану ережелері. 5. Жүктерді тасымалдау ережелері. 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу, жүктерді жылжыту және төсеу жөніндегі қағидалар мен нормативтер, оның ішінде тиеу-түсіру жұмыстары мен жүктерді орналастыру кезінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі қағидалар. 7. Тарно-дана жүктермен жұмыс жүргізу қағидалары. 8. Тауарлардың номенклатурасы, қасиеттері, таңбалау белгілері. 9. Кәсіпорынның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде электр, Өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік қағидалары. 11. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау барысында сигналдармен алмасу тәртібі. 12. Кәсіпорын аумағындағы жол қозғалысы ережелері мен қозғалыс сызбалары. 13. Ұжымдық және жеке қорғаныс құралдары. 14. Ақпараттық технологиялар негіздері. 15. Тұлғааралық қатынастардың негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Жауапкершілік Дәлдік Оңай үйрену дәлдік зейін жақсы есте сақтау сауаттылық жауапкершілік Оқу мүмкіндігі Жақсы жады Сауаттылық</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>		
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі: 4</p>	<p>Кәсіптің атауы: Кран машинисі</p>
<p>10. Кәсіптің карточкасы «Кран машинисі (қраншы)»:</p>		

Топтың коды:	8343-1		
Қызмет атауының коды:	8343-1-001		
Кәсіптің атауы:	Кран машинисі (қраншы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Кран машинисі (қраншы)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезінде жүк көтергіш қрандарды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көтергіш құрылысты басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көтергіш құрылысты басқару	Дағды 1: Кранды басқару	Машықтар:	
		<p>2-Разряд (СБШ 4)</p> <p>1. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде жүк көтергіштігі 3 тоннаға дейінгі әртүрлі жүк қармайтын құрылғылармен жарақтандырылған көпірлі және шлюзді қрандарды басқару.</p> <p>2. Монорельсті арбаларды, консольдық қрандарды және қран арқалықтарын басқарыңыз.</p> <p>3. Қрандар мен жүк қармау құрылғылары механизмдерінің техникалық жай-күйінің деңгейін анықтау.</p> <p>4. Қран механизмдерінің күйін тексеру үшін жұмыста құралдарды, арнайы жабдықтар мен құралдарды қолданыңыз.</p> <p>5. Жабдықтар мен құралдардың жұмысқа дайындығын анықтау.</p> <p>6. Жұмысты технологиялық құжаттамаға және жұмыс өндірісінің технологиялық процесіне сәйкес орындау.</p> <p>7. Бағдарламалық жасақтамамен басқарылатын жабдықтың жұмысын анықтаңыз.</p> <p>8. Жұмыс барысында кәсіпорында әзірленген нормативтік-техникалық және әдістемелік құжаттаманы қолданыңыз.</p> <p>9. Мерзімді тексеру және жөндеу журналын және вахта журналын толтырыңыз.</p> <p>10. Төтенше жағдайларда әрекет ету.</p> <p>11. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.</p> <p>3-Разряд (СБШ 4)</p> <p>1. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 3-тен 15 тоннаға дейінгі көпір және шлюз қрандарын басқару.</p>	

2. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 3 тоннаға дейінгі мұнаралы өздігінен жүретін, порталдық-жебелі крандарды басқару.

3. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 5 тоннаға дейінгі мұнаралы стационарлық және ешкі крандарын басқару.

4. Орман (ұзындығы 3-тен 6 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделілігі орташа жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі көпірлі және шлюзді крандарды басқару.

5. Жүктерді стеллаждарға төсеу, оларды стеллаждардан алу, тиеу алаңына жеткізу және контейнерлерге, пакеттерге және поддондарға салу бойынша жұмыстарды орындау кезінде жүк көтергіштігі 1 тоннаға дейінгі, әртүрлі жүк қармау тетіктерімен және құрылғылармен жарақтандырылған стеллаждық кран-стабелерлерді басқару.

6. Крандар мен алынбалы жүк қармау құрылғыларын жарамды күйде ұстауды қамтамасыз ететін тұрақты профилактикалық тексерулер мен ағымдағы жөндеулер жүргізу.

7. Кранның техникалық жағдайын қадағалау.

8. Кран мен механизмдерді жұмысқа дайындаңыз.

9. Технологиялық процеске сәйкес өндірістік тапсырмаларды орындау.

10. Негізгі және қосалқы жабдықтарды орындалатын еңбек функциясына сәйкес жұмысқа дайындау.

11. Болат арқандардың, жүк түсіретін құрылғылар мен құрылғылардың жарамдылығын анықтау.

12. Қауіпсіздік құралдарының жарамдылығын тексеріңіз.

13. Бастапқы ілеспе құжаттаманы толтырыңыз.

14. Тиеу-түсіру, Құрылыс және жөндеу-монтаждау жұмыстарын тасымалдау және орындау кезінде өнімнің сақталуын қамтамасыз ету.

15. Жүктерді ілмектеу және жылжыту, көлік құралдары мен қойма жабдықтарын пайдалану ережелерін сақтау.

16. Жол қозғалысы ережелерін сақтау.

17. Еңбек функциясына сәйкес орындалатын технологиялық процестің бұзылу себептерін анықтау, жою және алдын алу.

18. Мерзімді тексеру және жөндеу журналын және вахта журналын толтырыңыз.

19. Төтенше жағдайларда әрекет ету.

20. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.

4-Разряд (СБШ 4)

1. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 15 тоннадан асатын көпірлі және шлюзді крандарды басқару.

2. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 3-тен 15 тоннаға

дейінгі мұнаралы өздігінен жүретін, порталдық-жебелі крандарды басқару.

3. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 5-тен 25 тоннаға дейінгі мұнаралы стационарлық және ешкі крандарын басқару.

4. Орман (ұзындығы 3-тен 6 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделілігі орташа жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 10-нан 25 тоннаға дейінгі көпір және шлюз крандарын басқару.

5. Орман (ұзындығы 6 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктер мен жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі көпір және шлюз крандарын басқару.

6. Орман (ұзындығы 3 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктер мен жүктерді Тиеу, түсіру, шамадан тыс тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жабдықталған, жүк көтергіштігі 3 тоннаға дейінгі мұнаралы өздігінен жүретін, портал-жебе крандарын басқару.

7. Орман (ұзындығы 3 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктер мен жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 5 тоннаға дейінгі мұнаралы стационарлық және ешкі крандарын басқару.

8. Жұмыстың барлық түрлерін орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жабдықталған жүк көтергіштігі 3 тоннаға дейінгі кабельдік крандарды басқару.

9. Тиеу-түсіру жұмыстарының барлық түрлерін орындау кезінде жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жабдықталған шынжыр табанды және пневматикалық доңғалақты крандарды басқару.

10. Жүктерді Тиеу, түсіру, жылжыту, оларды стеллаждарға, тиегіштер мен көлік құралдарына төсеу, жүктерді стеллаждардан өндірістік учаскелерге жеткізу бойынша жұмыстарды орындау кезінде жүк көтергіштігі 1 тоннадан асатын стеллаждық кран-қатарларды басқару.

11. Жүктерді Тиеу, түсіру, орнын ауыстыру, оларды стеллаждарға, тиегіштер мен көлік құралдарына төсеу, жүктерді стеллаждардан өндірістік учаскелерге жеткізу жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау тетіктерімен және құрылғылармен жарақтандырылған автоматты басқарылатын кран-қатарлағыштарды және көпір кран-қатарлағыштарды басқару.

12. Жинақталған материалдық құндылықтардың есебін жүргізу.

13. Радио басқарумен жабдықталған крандарды басқару.

14. Әр түрлі жүк түсіретін құрылғыларды басқарыңыз.

15. Технологиялық процеске сәйкес өндірістік тапсырмаларды орындау.

16. Негізгі және қосалқы жабдықты жұмысқа дайындау.

17. Болат арқандардың, жүк түсіретін құрылғылар мен құрылғылардың жарамдылығын анықтау.

18. Қауіпсіздік құралдарының жарамдылығын тексеріңіз.
 19. Тасымалдау және тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде өнімнің сақталуын қамтамасыз ету.
 20. Жүктерді ілмектеу және жылжыту, көлік құралдары мен қойма жабдықтарын пайдалану ережелерін сақтау.
 21. Жол қозғалысы ережелерін сақтау.
 22. Көлік құралдары мен Қойма жабдықтарының ақауларын анықтаңыз.
 23. Технологиялық процестің бұзылу себептерін анықтау, жою және алдын алу.
 24. Мерзімді тексеру және жөндеу журналын және вахта журналын толтырыңыз.
 25. Төтенше жағдайларда әрекет ету.
 26. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.
- 5-Разряд (СБШ 4)
1. Орман (ұзындығы 3-тен 6 м-ге дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша орташа күрделіліктегі жұмыстарды орындау кезінде жүк көтергіштігі 25 тоннадан асатын әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған көпір және шлюз крандарын басқару.
 2. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 15 тоннадан асатын мұнаралы өздігінен жүретін өздігінен көтергіш, портал-жебелі крандарды басқару.
 3. Сусымалы, дана, орман (ұзындығы 3 м дейін) және басқа да ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 25 тоннадан асатын мұнара стационарлық және ешкі крандарын басқару.
 4. Жүк көтергіштігі 10-нан 100 тоннаға дейінгі, әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған көпір және шлюз крандарын орман (ұзындығы 6 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде жоғары сақтықты талап ететін басқару.
 5. Орман (ұзындығы 3 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, шамадан тыс тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған, жүк көтергіштігі 3-тен 15 тоннаға дейінгі мұнаралы өздігінен жүретін өздігінен көтергіш, портал-жебе крандарын басқару.
 6. Орман (ұзындығы 3 м-ден астам) және басқа да осыған ұқсас жүктерді Тиеу, түсіру, қайта тиеу және тасымалдау бойынша күрделі жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі жүк қармау құрылғыларымен жарақтандырылған жүк көтергіштігі 5-тен 25 тоннаға дейінгі мұнаралы стационарлық және ешкі крандарын басқару.

Білімдер:

2-Разряд (СБШ 4)

1. Кранның және оның механизмдерінің құрылымы, жұмыс принципі.
2. Технологиялық процеске сәйкес кранды пайдалану ережелері.
3. Жүк көтергіш крандарды қауіпсіз пайдалану жөніндегі

технологиялық регламент.

4. Сусымалы, дана, орман және басқа да ұқсас жүктерді жылжыту ережесі.
5. Кранның техникалық жағдайын тексеру кезінде еңбекті қорғау ережелері.
6. Кранға техникалық қызмет көрсету алдында оның механизмдерін бақылау тексеруді орындау тәртібі.
7. Кранды пайдалануға тыйым салынатын ақаулар мен сыртқы жағдайлардың тізбесі.
8. Еңбек функциясына сәйкес кранға техникалық қызмет көрсету бойынша ақауларды жою және жұмыстарды орындау әдістері.
9. Қозғалтқыштар мен контроллерлерді қосу жүйелері.
10. Қажетті көлемдегі Электротехника негіздері.
11. Слесарлық іс қажетті көлемде.
12. Тізбесі кәсіпорындағы жұмыс шарттарымен анықталатын нормативтік құжаттар.
13. Кәсіпорындағы еңбекті қорғау ережелері мен талаптары.
14. Кәсіпорындағы өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
15. Кәсіпорынның ішкі еңбек тәртібі ережелері.
16. Кәсіпорын аумағындағы жол қозғалысы ережелері мен қозғалыс сызбалары.
17. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.
18. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.
19. Вахталық журналды, мерзімді тексеру және жөндеу журналын ұстау және жүргізу тәртібі.

3-Разряд (СБШ 4)

1. Крандардың құрылымы, дизайн ерекшеліктері және жұмыс принципі.
2. Жүктердің түрлері және оларды бекіту тәсілдері.
3. Негізгі және қосалқы жабдықтар.
4. Сыртқы түрі бойынша жүктің массасын анықтау әдістері.
5. Жүктердің белгіленген номенклатурасымен жұмыс істеу кезінде крандарды пайдалану қағидалары.
6. Жүк көтергіш крандарды қауіпсіз пайдалану жөніндегі технологиялық регламент.
7. Сусымалы, дана, орман және басқа да ұқсас жүктерді жылжыту ережесі.
8. Кәсіпорындағы еңбекті қорғау ережелері мен талаптары.
9. Кәсіпорындағы өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
10. Бөлшектерді, бұйымдар мен тораптарды станокқа орнату бойынша крандарды пайдалану ережесі.
11. Белгіленген номенклатура мен мамандануға сәйкес стеллаждарды өніммен тиеу тәртібі.
12. Жүктерді қоймаішілік өңдеудің технологиялық процесі.
13. Сөрелерде жүктерді төсеу және сақтау ережелері.
14. Кәсіпорындағы ішкі еңбек тәртібі ережелері.
15. Қажетті көлемдегі Электротехника негіздері.
16. Слесарь дело.
17. Ауа-райы мен жол жағдайларының Көлік құралдарын басқару қауіпсіздігіне әсері.
18. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.
19. Өрт сөндіру құралдарының құрылысы және оларды қолдану тәртібі.
20. Көлік құралдарын пайдалану және монтаж жабдықтарын орнату ережелері.
21. Майлау материалдарының ассортименті мен мақсаты, Кранның тораптары мен бөлшектерін майлау жиілігі.
22. Вахталық журналды, мерзімді тексеру және жөндеу

журналын ұстау және жүргізу тәртібі.

23. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері мен тәсілдері.

4-Разряд (СБШ 4)

1. Қызмет көрсетілетін крандар мен олардың механизмдерінің құрылымы, құрылымдық ерекшеліктері және жұмыс принципі.
2. Жүктердің түрлері және оларды бекіту тәсілдері.
3. Негізгі және қосалқы жабдықтар.
4. Сыртқы түрі бойынша жүктің массасын анықтау әдістері.
5. Жүктердің белгіленген номенклатурасымен жұмыс істеу кезінде крандарды пайдалану қағидалары.
6. Жүк көтергіш крандарды қауіпсіз пайдалану жөніндегі технологиялық регламент.
7. Орман жүктерін қайта тиеу мен қоймалаудың технологиялық процесі.
8. Кәсіпорындағы еңбекті қорғау ережелері мен талаптары.
9. Кәсіпорындағы өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
10. Кәсіпорындағы ішкі еңбек тәртібі ережелері.
11. Кәсіпорын аумағындағы жол қозғалысы ережелері мен қозғалыс сызбалары.
12. Жүктерді тиеу және түсіру тәсілдері.
13. Слесарь дело және электротехника қажетті көлемде.
14. Контейнерлермен және ірі габаритті жүктермен жұмыс істеу тәртібі.
15. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.
16. Өрт сөндіру құралдарының құрылысы және оларды қолдану тәртібі.
17. Көлік құралдары мен қойма жабдықтарын пайдалану ережелері.
18. Сөрелерді тиеу кезінде қойылатын техникалық шарттар мен талаптар.
19. Қызмет көрсетілетін өндірістік учаскелердің орналасуы.
20. Майлау материалдарының ассортименті мен мақсаты, Кранның тораптары мен бөлшектерін майлау жиілігі.
21. Вахталық журналды, мерзімді тексеру және жөндеу журналын ұстау және жүргізу тәртібі.
22. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері мен тәсілдері.

5-Разряд (СБШ 4)

1. Қызмет көрсетілетін крандар мен механизмдердің құрылымы мен кинематикалық схемалары.
2. Қауіпсіздік құралдарын бекіту және реттеу ережелері.
3. Жол қозғалысы ережелері.
4. Жүктерді өңдеу тәсілдері.
5. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезіндегі технологиялық процестердің негіздері.
6. Жүктің массасын сыртқы түрі бойынша анықтау.
7. Жүктердің белгіленген номенклатурасымен жұмыс істеу кезінде крандарды пайдалану қағидалары.
8. Жүк көтергіш крандарды қауіпсіз пайдалану жөніндегі технологиялық регламент.
9. Кәсіпорындағы еңбекті қорғау ережелері мен талаптары.
10. Кәсіпорындағы өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
11. Өрт сөндіру құралдарының құрылысы және оларды қолдану тәртібі.
12. Кәсіпорындағы ішкі еңбек тәртібі ережелері.
13. Қажетті көлемдегі Электротехника негіздері.

	<p>14. Слесарлық істің негіздері. 15. Көлік құралдарының түрлері мен мақсаты. 16. Әр түрлі жүктермен жұмыс істеу тәртібі. 17. Майлау материалдарының ассортименті мен мақсаты, Кранның тораптары мен бөлшектерін майлау жиілігі. 18. Вахталық журналды, мерзімді тексеру және жөндеу журналын ұстау және жүргізу тәртібі. 19. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері мен тәсілдері. 6-Разряд (СБШ 4) 1. Қызмет көрсетілетін крандар мен механизмдердің құрылымы мен кинематикалық схемалары. 2. Сыртқы түрі бойынша жүктің массасын анықтау әдістері. 3. Жүктердің белгіленген номенклатурасымен жұмыс істеу кезінде крандарды пайдалану қағидалары. 4. Жүк көтергіш крандарды қауіпсіз пайдалану жөніндегі технологиялық регламент. 5. Жүктердің түрлері және оларды бекіту тәсілдері. 6. Негізгі және қосалқы жабдықтар. 7. Технологиялық жабдықты орнату процесі. 8. Электротехника және слесарь дело. 9. Кәсіпорындағы еңбекті қорғау ережелері мен талаптары. 10. Кәсіпорындағы өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік ережелері. 11. Өрт сөндіру құралдарының құрылысы және оларды қолдану тәртібі. 12. Кәсіпорындағы ішкі еңбек тәртібі ережелері. 13. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу, жүктерді өткізу және орналастыру жөніндегі қағидалар мен нормативтер. 14. Жүктерді тасымалдау құралдарын пайдалану ережесі. 15. Жүктердің әртүрлі түрлерімен жұмыс істеу ережелері. 16. Қызмет көрсетілетін өндірістік учаскелердің орналасуы. 17. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі. 18. Жұмыс құралдарының, жабдықтар мен көлік құралдарының түрлері, мақсаты және қолдану тәртібі. 19. Майлау материалдарының ассортименті мен мақсаты, Кранның тораптары мен бөлшектерін майлау жиілігі. 20. Вахталық журналды, мерзімді тексеру және жөндеу журналын ұстау және жүргізу тәртібі. 21. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері мен тәсілдері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Орындаушылық Математикалық ойлау Өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру жөніндегі маман
	3.2	Жүк және бағажды қабылдап-тапсырушы
11. Кәсіптің карточкасы «Көліктегі тиеу және түсіру қондырғысының операторы»:		
Топтың коды:	8343-9	
Қызмет атауының коды:	-	

Кәсіптің атауы:	Көліктегі тиеу және түсіру қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-9-035 - Жүк тиеу және жүк түсіру қондырғысының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Үздіксіз жұмыс істейтін машиналарды пайдалана отырып, жүктерді жылжыту және (немесе) қайта тиеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Үздіксіз жұмыс істейтін машиналарды пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету 2. Тиеу және түсіру қондырғысын пайдалану және техникалық қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Үздіксіз жұмыс істейтін машиналарды пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету	Дағды 1: Жұмыс басталар алдында және аяқталғаннан кейін қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстарды орындау үшін тапсырма алыңыз. 2. Жеке қауіпсіздік талаптарын сақтау (Арнайы киім, арнайы аяқ киім кию, қажетті жеке қорғаныс құралдарын дайындау). 3. Жұмыс орнының жай-күйін, оның тазалығын және тәртіпсіздігін тексеріңіз. 4. Тексеру ету тиеу және түсіру қондырғысының айналасында. 5. Тиеу бункерінің, айлабұйымдар мен аспаптардың, бұғаттау және басқа құрылғылардың дабылының, қорғаныш жерге қосудың, желдетудің болуын және жарамдылығын тексеру. 6. Ажыратқыштардың жұмысын тексеріңіз. 7. Жұмыс орнының жеткілікті жарықтандырылуына көз жеткізіңіз. 8. Жабдықты сыртқы тексеру және сынақтан өткізу (конвейердің жұмыс істемеуі және таспаның дұрыс жүруі, ысырманың жұмысы және т.б.). 9. Механизмдерді сыртқы тексеруді жүргізу. 10. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіріңіз, құралды осы үшін бөлінген жерге қойыңыз. 11. Жұмыс аяқталғаннан кейін жеке қорғаныс құралдарын, арнайы киімдерді, аяқ киімдерді сақтау орындарына жинаңыз. 12. Қауіпсіздік талаптарының анықталған бұзушылықтарын өз күштерімен жою, егер мүмкін болмаса, олар туралы шеберге немесе жұмыс жетекшісіне хабарлау. 	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстың осы түріне тән қауіпті және зиянды өндірістік факторлар. 2. Құрылғы, жұмыс принципі, техникалық сипаттамалары, тиеу және түсіру қондырғысының дизайн ерекшеліктері. 3. Жұмыс қауіпсіздігі нормаларына сәйкес талап етілетін тиеу және түсіру қондырғысының айналасындағы ету параметрлері. 4. Тиеу және түсіру қондырғысын техникалық пайдалану ережелері. 5. Тиеу бункері ақауларының негізгі түрлері, құрылғылар мен құралдар, блоктау және басқа құрылғылардың дабылы, қорғаныш жерге қосу, желдету. 6. Бөлшектердің, түйіндердің, механизмдер мен құрылғылар мен құралдардың мерзімінен бұрын тозуын болдырмау әдістері. 7. Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәртібі. 8. Жеке және ұжымдық қорғау құралдары және оларды қолдану тәртібі. 9. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Жұмыс кезінде қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз. 2. Конвейерде авариялық жағдай туындаған жағдайда таспаны бұғаттау құрылғысының немесе іске қосу түймесінің көмегімен тоқтатып, болған жағдай туралы ауысым шеберіне хабарлау және одан әрі оның нұсқауларын басшылыққа алу қажет. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстың осы түріне тән қауіпті және зиянды өндірістік факторлар. 2. Құрылғы, жұмыс принципі, техникалық сипаттамалары, тиеу және түсіру қондырғысының дизайн ерекшеліктері. 3. Тиеу және түсіру қондырғысын техникалық пайдалану ережелері. 4. Тиеу бункеріндегі ақаулардың негізгі түрлері, құрылғылар мен құралдар, блоктау және басқа құрылғылардың дабылы, қорғаныш жерге қосу, желдету. 5. Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәртібі. 6. Жеке және ұжымдық қорғау құралдары және оларды қолдану тәртібі. 7. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Тиеу және түсіру қондырғысын пайдалану және техникалық қызмет көрсету</p>		

	<p>Дағды 1: Жабдықты пайдалану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстарды орындау үшін тапсырма алыңыз. 2. Оның мамандығына сәйкес жұмысты орындау. 3. Бункерді тиеу және түсіру. 4. Жабдықты (таспалы конвейерді) іске қосу. 5. Конвейер таспасының дұрыс жүруін, таспаның керілуін қадағалаңыз. Таспаны сырғыту және қашу кезінде конвейерді ажыратып, кезекші слесарьды шақыра білу. 6. Таспаны аздап жөндеу және тарту. 7. Материалдың роликтерге жабысып қалуына жол бермеңіз. 8. Материалдардың төгілуін тазалаңыз. 9. Конвейерде авариялық жағдай туындаған жағдайда таспаны бұғаттау құрылғысының немесе іске қосу түймесінің көмегімен тоқтатып, болған жағдай туралы ауысым шеберіне хабарлау және одан әрі оның нұсқауларын басшылыққа алу қажет. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстың осы түріне тән қауіпті және зиянды өндірістік факторлар. 2. Құрылғы, жұмыс принципі, техникалық сипаттамалары, тиеу және түсіру қондырғысының дизайн ерекшеліктері. 3. Тиеу және түсіру қондырғысын техникалық пайдалану ережелері. 4. Тиеу бункері, айлабұйымдар мен құрал-саймандар ақауларының негізгі түрлері, бұғаттау және басқа құрылғылардың дабылы, қорғаныш жерге қосу, желдету. 5. Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәртібі. 6. Жеке және ұжымдық қорғау құралдары және оларды қолдану тәртібі. 7. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Жабдыққа техникалық қызмет көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс механизмдерінің, тиеу бункерінің, айлабұйымдар мен аспаптардың, блоктау және басқа құрылғылардың дабылының, қорғаныш жерге қосудың, желдетудің жай-күйін бағалау. 2. Таспаны жөндеу және тарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылғы, жұмыс принципі, техникалық сипаттамалары, тиеу және түсіру қондырғысының дизайн ерекшеліктері. 2. Тиеу және түсіру қондырғысын техникалық пайдалану ережелері. 3. Тиеу бункеріндегі ақаулардың негізгі түрлері, құрылғылар мен құралдар, блоктау және басқа құрылғылардың дабылы, қорғаныш жерге қосу, желдету. 4. Бөлшектердің, түйіндердің, механизмдер мен құрылғылар мен құралдардың мерзімінен бұрын тозуын болдырмау әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дәлдік Оңай Үйрену Зейін</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Кран машинисі	
	2	Тасымалдаушы	
12. Кәсіптің карточкасы «Тасымалдаушы»:			
Топтың коды:	9333-1		
Қызмет атауының коды:	9333-1-001		
Кәсіптің атауы:	Тасымалдаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ЕТКС Выпуск №1 Тасымалдаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9333-2-002 - Жүк тасушы 9333-5-001 - Өндірістегі жүкші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктерді Тиеу, түсіру және қоймаішілік өңдеу, қол жүгі мен багажды қолмен де, қарапайым тиеу-түсіру құрылғылары мен тасымалдау құралдарын пайдалана отырып жылжыту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өнімдер мен жүктерді қабылдау-тиеу 2. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын белгіленген талаптарға сәйкес ауыстыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өнімдер мен жүктерді қабылдау-тиеу			

Дағды 1:
Жүктерді тиеу және түсіру

Машықтар:

1. Қарапайым тиеу-түсіру құрылғылары мен тасымалдау құралдарын пайдалана отырып, жүктерді тиеу аймағына жылжыту.
2. Жүктерді көлік құралына, контейнерге тиеуге қатысу.
3. Жүктерді көлік құралынан, контейнерден түсіруге қатысу.
4. Жүк үй-жайының ішінде жүктерді бөлуді жүргізу.
5. Тасымалдау жобаларын, жүктерді орналастыру схемаларын және технологиялық құжаттарды сақтай отырып, жүктерді төсеуді жүзеге асыру.
6. Жүк үй-жайының ішінде жүктерді бекітуді және түсіру алдында жүктерді бекітуді жүргізу.
7. Ауыстырылатын жүктің массасы мен мөлшеріне сәйкес алынбалы жүк қармау құрылғыларын таңдау.
8. Алмалы-салмалы жүк қармайтын айлабұйымдар мен ыдыстардың жарамдылығын анықтау және оларды қолдану ережелерін сақтау.
9. Пайдаланылатын тиеу-түсіру құрылғылары мен тасымалдау құралдарының жарамдылығын анықтау.
10. Технологиялық жабдықтың операторларына әртүрлі жүктерді Тиеу, түсіру, жылжыту және қатарға қою кезінде сигналдар беру.
11. Қауіпті сигналдарды беріңіз.
12. Өрттің алдын алу мен сөндірудің бастапқы құралдарын, жеке қорғану құралдарын пайдалану.
13. Өндірісте зардап шеккен адамға алғашқы көмек көрсету.
14. Қызмет көрсетілетін Көлік құралдарын, құрылғыларды тазалау және майлау.

Білімдер:

1. Технологиялық процестің мазмұны.
2. Жұмыстың осы түріне тән қауіпті және зиянды өндірістік факторлар.
3. Көтергіш-көлік жабдығының жүк көтергіш органдарының құрылысы.
4. Пайдаланылатын көтергіш-көлік жабдықтарының жүк көтеру сипаттамалары.
5. Шамадан тыс жүктелетін жүктердің, оның ішінде қауіпті жүктердің сипаттамалары мен қасиеттері.
6. Алынбалы жүк қармайтын құрылғылардың, ыдыстар мен жүк орындарын ірілендіру құралдарының мақсаты мен құрылысы.
7. Тасымалдау ережелері, жүктерді орналастыру схемалары, тасымалдауды реттейтін құжаттардың талаптары.
8. Берілген Жүкті көтеру үшін алынбалы жүк қармау құрылғысын (ыдысын) таңдау тәртібі.
9. Бір жүк қармау құрылғысын (ыдысын) басқасына ауыстыру тәртібі.
10. Шамадан тыс жүктелген жүктерді ілмектеу схемасы.
11. Әр түрлі жүктерді Тиеу, түсіру, орнын ауыстыру және төсеу кезінде технологиялық жабдық операторларына сигнал беру тәртібі.
12. Жүктерді орналастыру тәртібі мен габариттері, оны төсеу және жинақтау тәсілдері.
13. Жүктерді таңбалау және манипуляциялық белгілер.
14. Көтеру-тасымалдау жабдықтары жұмыс істеген кезде қауіпті факторлар мен қауіпті аймақтар.
15. Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәсілдері.
16. Жеке және ұжымдық қорғау құралдары және оларды қолдану тәртібі.
17. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі талаптар.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Көлік құралдарын тиеу-түсіру операцияларына дайындау және олар аяқталғаннан кейін талап етілетін коммерциялық Жай-күйге келтіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк үй-жайлары мен көлік құралдарын жүк қалдықтарынан, бекіту құралдарынан (бөлшектеуді жүргізу) және сепарациядан тазарту. 2. Тасымалдау ережелеріне, жүктерді орналастыру схемаларына және технологиялық құжаттарға сәйкес жүктерді төсеу немесе орнату орындарын таңдаңыз. 3. Жүктерді төсеу немесе орнату орындарын дайындау, оның ішінде орнату жүргізу немесе жүктерді бекітудің және бөлудің қажетті құралдарының бар-жоғын тексеру. 4. Жүктерді бекіту және бөлу құралдарын көлік құралына жеткізу және оларды сақтау аймағына жылжыту.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктердің әртүрлі түрлеріне, оларды орау және тасымалдау әдістеріне арналған тиеу, бөлу және түсіру схемалары. 2. Жүктерді бекіту және бөлу құралдарының жарамдылығын айқындау тәртібі. 3. Жүктерді орналастыру тәртібі мен өлшемдері, оларды төсеу тәсілдері. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>
	<p>Дағды 3: Жүк пен ыдыстың тұтастығын тексеру</p>
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктің, ыдыстың қорғаныш қаптамасына қойылатын талаптар. 2. Жүктің, қаптаманың, ыдыстың істен шығуының сыртқы белгілері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	
<p>Дағды 4: Үй-жайдың орналасуына және қойманың қабаттылығына сәйкес жүкті орналастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құжаттарға, осы тауар тобы үшін сақтау ережелері мен шарттарына сәйкес тауарды қоймалауды жүзеге асыру; белгіленген ішкі тәртіпке сәйкес (ассортимент, өндірушілер бойынша); тауардың құлауына, жүктердің толып кетуіне жол бермей. 2. Жүкшығырларды, көтергіш блоктарды, уақытша көлбеу құрылғыларды және жүктерді тиеуге және түсіруге арналған басқа да құрылғыларды орнатуды орындау. 3. Қоймалар мен көлік құралдарында жүктерді бекіту және жабу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімдер мен жүктерді қоймада орналастырудың белгіленген ішкі тәртібі (ассортимент, өндірушілер бойынша). 2. Тауардың құлауын және жүктердің толып кетуін болдырмау үшін өнімдер мен жүктерді орналастыру ережесі. 3. Әр түрлі топтардың тауарларын сақтау кезінде еңбекті қорғау ережелері. 4. Қоймалар мен жүктерді тиеу және түсіру орындарының орналасуы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>

Еңбек функциясы 2:

Жолаушылардың қол жүгі мен багажын белгіленген талаптарға сәйкес ауыстыру	Дағды 1: Жолаушылардың қол жүгі мен багажын белгіленген талаптарға сәйкес қолмен және арнайы арбалардың көмегімен жылжыту	Машықтар: 1. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын белгіленген талаптарға сәйкес қолмен және арнайы арбалардың көмегімен қауіпсіз жылжыту. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес радио және телефон байланысы құралдарын пайдалану.
		Білімдер: 1. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын ауыстыру жөніндегі нормативтік-техникалық және басшылық құжаттар. 2. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын ауыстыру бөлігінде жүкті, багажды және жүк-багажды тасымалдау бойынша қызметтер көрсету қағидалары. 3. Жолаушыларға қол жүгі мен багажды ауыстыру жөніндегі қызметтерді сатудан түскен ақшалай қаражатты алу, сақтау және тапсыру қағидалары. 4. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын ауыстыру бөлігінде іскерлік этика кодексі. 5. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын ауыстыру бөлігіндегі санитарлық нормалар мен ережелер. 6. Жолаушылардың қол жүгі мен багажын қолмен және арнайы арбалардың көмегімен жылжыту бөлігінде еңбекті қорғау талаптары. 7. Өрт және экологиялық қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Орындаушылық Таныс тапсырмаларды орындау кезінде өз бетінше әрекет ету қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3.1	Жүк тиегіш жүргізушісі
	3.1	Оператор погрузочно-разгрузочной установки на транспорте

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

ОЮЛ «Союз транспортных и логистических организаций и ассоциаций «KAZLOGISTICS» (Союз транспортников Казахстана)

Жоба жетекшісі:

Абсатов Е.С.

E-mail: info@kazlogistics.kz

Телефон нөмірі: +7 (871) 726 00 43

Орындаушылар:

Абсатов Е.С., +7 (871) 726 00 48, statsurina@kazlogistics.kz

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2023 г.

19. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 г.